

УДК 378.6.018.8:[373.011.2/3-051:51]
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/81-1-44>

Анатолій КОРОТИЧ,
orcid.org/0009-0005-3165-1265
аспірант кафедри технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка
(Глухів, Сумська область, Україна) korotychanatolii@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано різні підходи вітчизняних науковців до визначення понять «умова», «педагогічна умова». У рамках нашого дослідження педагогічні умови визначено як сукупність необхідних обставин, які здійснюють вплив на всі компоненти структури педагогічного процесу, спрямованих на підвищення ефективності формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання. Проаналізовано педагогічні умови, виокремлені в наукових доробках дослідників підготовки майбутніх педагогічних працівників до інноваційної педагогічної діяльності, констатовано їх неоднозначність і різноманіття.

На основі проведеного аналізу наукових досліджень, консультацій із фахівцями, які мали досвід формування інноваційної компетентності майбутніх учителів, педагогічних працівників закладів професійної освіти, було виявлено та теоретично обґрунтовано педагогічні умови ефективного формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в процесі фахової підготовки, а саме: посилення мотивації здобувачів вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності; створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти; насичення змісту підготовки майбутніх педагогів професійного навчання інноваційним складником; впровадження інноваційних технологій у підготовку фахівців. Доведено, що за таких умов процес підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності буде максимально ефективним та забезпечуватиме успішне розв'язання завдань, передбачених Національною рамкою кваліфікацій, професійними стандартами та іншими нормативно-правовими документами в освітній сфері.

Виокремлення означених педагогічних базується на тому, що їх практична реалізація сприятиме розкриттю творчого потенціалу студентів, урахуванню їхніх інтересів, здібностей і можливостей та заохочує їх до вільного висловлювання думок, самостійного та дивергентного мислення, розвиває почуття відповідальності й підвищує їхню впевненість у власних силах.

Ключові слова: умова, педагогічна умова, підготовка, інноваційна компетентність, інноваційна діяльність, педагоги професійного навчання, інноваційні технології.

Anatolii KOROTYCH,
orcid.org/0009-0005-3165-1265
Graduate student at the Department of Technological and Professional Education
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
(Glukhiv, Sumy region, Ukraine) korotychanatolii@gmail.com

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE TRAINING OF FUTURE VOCATIONAL EDUCATION TEACHERS FOR INNOVATIVE PEDAGOGICAL ACTIVITIES

The article analyzes various approaches of domestic scientists to the definition of the concepts of "condition", "pedagogical condition". Within the framework of our study, pedagogical conditions are defined as a set of necessary circumstances that influence all components of the structure of the pedagogical process, aimed at increasing the effectiveness of the formation of innovative competence of future teachers of vocational education. The pedagogical conditions identified in the scientific works of researchers of the training of future pedagogical workers for innovative pedagogical activity are analyzed, their ambiguity and diversity are stated.

Based on the analysis of scientific research, consultations with specialists who had experience in the formation of innovative competence of future teachers, pedagogical workers of vocational education institutions, pedagogical conditions for the effective formation of innovative competence of future teachers of vocational education in the process of professional training were identified and theoretically substantiated, namely: increasing the motivation of higher education applicants for innovative pedagogical activity; creating an innovative educational environment in a higher education institution; saturating the content of the training of future teachers of vocational education with an innovative component; introduction of innovative technologies in the training of specialists. It has been proven that under such conditions, the process of training future teachers of vocational education for innovative pedagogical activity will be

as effective as possible and will ensure the successful solution of the tasks stipulated by the National Qualifications Framework, professional standards and other regulatory and legal documents in the educational sphere.

The isolation of the specified pedagogical ones is based on the fact that their practical implementation will contribute to the disclosure of the creative potential of students, taking into account their interests, abilities and opportunities and encourages them to freely express their opinions, independent and divergent thinking, develops a sense of responsibility and increases their self-confidence.

Key words: condition, pedagogical condition, training, innovative competence, innovative activity, teachers of vocational education, innovative technologies.

Постановка проблеми. Сьогодні професійна освіта функціонує таким чином, що головне завдання викладача – стимулювати пізнавальне та критичне мислення здобувачів освіти. На сучасному етапі викладач має вміти не лише організувати всі види професійної діяльності, а й своєчасно вносити корективи та впроваджувати креативні рішення у педагогічну практику. Для досягнення нових освітніх цілей потрібні викладачі нової форми, відкриті всьому новому та інноваційному.

Аналіз проблеми формування інноваційної компетентності майбутнього педагога професійного навчання як предмет науково-педагогічних досліджень, а також дослідження сучасного стану та особливостей підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності в освітній теорії та практиці продемонстрував необхідність виявлення та теоретичне обґрунтування педагогічних умов, за яких цей процес був би максимально ефективним.

Аналіз досліджень. Педагогічні умови, які визначаються через вибір і використання елементів змісту, методів та організаційних форм навчання для досягнення конкретних цілей, є предметом досліджень багатьох вітчизняних науковців, серед яких Т. Волосюк, Ю. Гвоздецька, С. Гончаренко, Ю. Загородній, А. Литвин, П. Лузан, В. Манько, Є. Маринченко, О. Пехота, О. Радкевич, О. Тітова, Є. Хриков, І. Філімонова, Л. Шевченко та інші. Аналіз їхніх робіт показує, що існує незлагодженість у тлумаченні цього терміну. Проаналізувавши їхні визначення, ми дійшли висновку, що вчені розглядають умови або як обставини, що цілеспрямовано створюються педагогами, або як фактори (чинники), що об'єктивно існують і лише залучаються ними в ході здійснення певного педагогічного дослідження в освітньому процесі.

Необхідно відповісти на питання про педагогічні умови, що визначають ефективність підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності, оскільки при всій актуальності означеної проблеми ці питання досі не вирішені в науці.

Метою статті є виявити та обґрунтувати педагогічні умови, за яких процес підготовки

майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності був би максимально ефективним.

Виклад основного матеріалу. Ми повністю згодні з думками науковців, які стверджують, що інноваційну компетентність майбутніх педагогів необхідно системно й цілеспрямовано формувати. Відповідно, для забезпечення дієвого науково-методичного супроводу процесу її формування в майбутніх педагогів професійного навчання потрібно сформулювати та обґрунтувати ті основні обставини, які варто обов'язково забезпечити у процесі їхньої фахової підготовки. Такі обставини, як справедливо відзначають С. Гончаренко, П. Лузан, С. Виговська, І. Сопівник, Є. Хриков, «необхідно забезпечувати системно, комплексно, ураховуючи структуру освітнього процесу» (Кабиш, 2022).

Насамперед, варто визначитися з сутністю поняття «педагогічна умова». У рамках нашого дослідження педагогічні умови ми розглядаємо як сукупність необхідних обставин, які здійснюють вплив на всі компоненти структури педагогічного процесу, спрямованих на підвищення ефективності формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Серед досліджень, що деталізують, конкретизують педагогічні умови формування та розвитку інноваційної компетентності майбутніх педагогів, варто звернути увагу на роботу І. Шиман. Дослідниця переконливо аргументує, що до умов формування інноваційної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у професійній підготовці слід віднести: «спрямування змісту психолого-педагогічної та музично-фахової підготовки студентів на формування їх інноваційної компетентності; забезпечення педагогічної підтримки професійного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва як педагогів та митців; набуття студентами практичного досвіду впровадження інноваційних технологій музичного виховання учнів в квазіпрофесійній діяльності» (Шиман, 2023: 79). Водночас С. Загородній, досліджуючи професійну підготовку керівників загальноосвітніх закладів освіти в системі післядипломної освіти, виокремлює три

педагогічні умови, що позитивно впливають на розвиток їхньої інноваційної компетентності, зокрема: здійснення педагогічного супроводу як особливого виду взаємодії, спрямованого на сприяння особистісно-професійному розвитку керівників ЗНЗ шляхом урахування їхніх освітніх потреб та індивідуального досвіду, надання оперативної адресної методичної допомоги у вирішенні професійних проблем, залучення їх до різних форм інноваційної діяльності; організація освітнього процесу на засадах модульної технології, що передбачає блоково-модульне структурування навчальної інформації та індивідуалізацію траєкторії її засвоєння; володіння викладачами закладів післядипломної освіти інноваційною компетентністю, що виявляється в здатності здійснювати професійну діяльність в інноваційному режимі (Загородній, 2017: 111). Науковий інтерес для нашого дослідження становить обґрунтування педагогічних умов формування інноваційної компетентності в процесі підготовки майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі, виконане К. Ляшенко. Авторкою у дисертаційній праці розроблено та теоретично обґрунтовано такі педагогічні умови: «1) підвищення рівня мотивації до оволодіння інноваційною компетентністю майбутнім учителем початкових класів у педагогічному коледжі; 2) спрямованість змісту підготовки на набуття майбутнім учителем початкових класів інноваційної компетентності; 3) інтегральне поєднання традиційних методів навчання з інноваційними, спрямованими на активізацію моделювання професійних ситуацій на основі інноваційно-діяльнісного підходу» (Ляшенко, 2022: 153).

Проведений аналіз педагогічних умов, виокремлених у наукових доробках дослідників підготовки майбутніх педагогічних працівників до інноваційної педагогічної діяльності, виявив їх неоднозначність і різноманіття. На основі проведеного аналізу наукових досліджень, консультацій із фахівцями, які мали досвід формування інноваційної компетентності майбутніх учителів, педагогічних працівників закладів професійної освіти, було виявлено педагогічні умови ефективного формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в процесі фахової підготовки, а саме:

- 1) поєднання академічної свободи студента з вимогами високого рівня якості його підготовки;
- 2) впровадження інноваційних технологій у підготовку фахівців;
- 3) запровадження системи форм організування навчання, у якій педагогічно доцільно поєдна-

ються репродуктивно-інформаційні і проблемно-пошукові моделі педагогічної взаємодії;

4) домінування самоосвітньої діяльності в особистісно-творчому розвитку майбутнього педагога професійного навчання;

5) створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти;

6) поєднання аудиторного навчання і самостійної роботи студентів засобами змішаного навчання на основі цифрових технологій;

7) реалізація у закладі вищої освіти системи стимулювання поглибленого оволодіння студентами дисциплінами освітньої програми (іменні стипендії, гранти, зарубіжні відрядження тощо);

8) посилення мотивації здобувачі вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності;

9) узгодженість форм теоретичної і практичної підготовки студентів на основі ідей компетентнісного підходу;

10) орієнтація теоретичної і практичної підготовки студентів на цілісний, системний розвиток готовності до інноваційної педагогічної діяльності;

11) насичення змісту підготовки майбутніх педагогів професійного навчання інноваційним складником;

12) об'єктивне оцінювання якості підготовки майбутніх педагогів професійного навчання на всіх етапах опанування освітньо-професійної програми.

Для визначення домінуючих обставини з означеного переліку, що мають вплив на формування інноваційної компетентності в процесі дослідження було застосовано методологію експертного оцінювання (метод групових експертних оцінок) для досягнення більш точних результатів. Експерти здійснювали ранжування 12 відібраних педагогічних умов для визначення найбільш вагомих детермінант формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в процесі фахової підготовки.

За результатами ранжування визначаємо 4 педагогічні умови формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання (посилення мотивації здобувачі вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності; створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти; насичення змісту підготовки майбутніх педагогів професійного навчання інноваційним складником; впровадження інноваційних технологій у підготовку фахівців), які є найбільш впливовими для формування досліджуваного феномену.

Обґрунтуємо педагогічні умови формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Першою педагогічною умовою є посилення мотивації здобувачі вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності.

Важливою умовою підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності в освітньому процесі ЗВО є вмотивоване навчання, тому що «поєднання потреб, мотивів, а також цілеспрямованості майбутніх фахівців визначає мету професійної діяльності» (Курок, Литвинова, 2019: 65).

Коли ми говоримо про мотивованість освітнього процесу студента, маємо на увазі психологічну характеристику, що відображає його інтерес до оволодіння новими знаннями, його прагнення до особистого розвитку і самовдосконалення.

У контексті нашого дослідження нам близька точка зору вченої В. Курок, яка стверджує, що «студентський пізнавальний інтерес тісно пов'язаний із професійним. У переважній більшості студентів пізнавальний інтерес має практичну спрямованість, тому знання у виші повинні мати практичний, дієвий характер. Звідси виникає необхідність у такій побудові навчального процесу, за якого потреба в нових знаннях виникала б у студента свідомо, через професійну мотивацію» (Курок, 2017). Вчені-психологи В. Юрченко та Л. Подоляк вважають, що у студентів з метою посилення мотивації до навчання «потрібно вдосконалювати та підтримувати прагнення розкривати себе через освітню діяльність, формувати уявлення про життя в соціумі, допомагати усвідомлювати перспективи навчання та професійної діяльності, а також бачити їх зв'язок з обраною професією» (Подоляк, Юрченко, 2011: 164).

Результати опрацювання досліджень науковців (Курок, 2017; Курок, Литвинова, 2019; Ляшенко, 2022 та ін.) дали можливість виокремити методи стимулювання та мотивації навчальної діяльності, які впливають на посилення мотивації здобувачі вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності, а саме: метод емоційного стимулювання у поєднанні із пізнавальними інтересами здобувачів освіти (прийоми зацікавлення, здивування, наведення цікавих прикладів, аналогій, створення ситуації новизни, інформування про сучасні наукові дослідження); проблемно-пошуковий метод (створення проблемної ситуації, порівняння навчальних об'єктів, виділення суттєвих ознак, групування, класифікація, узагальнення, визначення протиріч тощо, «мозкова атака», виконання дослідницьких, прикладних, творчих, інформаційних проєктів); методи, які стимулюють пізнавальні запитання в здобувачів освіти (незакінчені завдання, запитання спрямовані на отримання

додаткової інформації, тексти, які спонукають студентів ставити запитання або шукати правильні шляхи виконання практичних завдань); методи, що стимулюють ініціативу – самостійне творче складання завдання (прийом спільного з викладачем пошуку вирішення проблеми, самостійне складання завдань за аналогією на новому змісті); метод опори на життєвий досвід (використання в освітньому процесі життєвого досвіду здобувачів освіти); створення відчуття успіху в навчанні (зміцнює самовпевненість, пробуджує почуття гідності, бажання вчитися, використання спеціальних прийомів індивідуально-особистісної підтримки: «Навмисна помилка», «Допоможи мені»); диспут (обмін думками між студентами, викладачами і студентами, що вчить їх мислити самостійно, сприяє розвитку аналітичних навичок) (Лавринюк, Кириченко, 2023). Означені методи та прийоми є ефективним засобом формування у майбутніх педагогів професійного навчання мотивації учіння, спрямованої, на активізацію їх пізнавальної діяльності, та можуть бути використані у процесі підготовки до інноваційної педагогічної діяльності.

Для посилення мотивації здобувачі вищої освіти до інноваційної педагогічної діяльності особливе значення має забезпечення другої педагогічної умови формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання «створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти».

Услід за О. Ярошенко, для формування інноваційного освітнього середовища, спрямованого на формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання, вважаємо за необхідне: упроваджувати сучасні форми й способи організації інноваційної діяльності; створювати банки інноваційних методик та технологій; створювати в університетах центри наукових досліджень та інновацій; розробляти програми навчальних дисциплін за вибором, що сприяють формуванню інноваційної компетентності майбутніх фахівців; створювати спеціальні авторські курси щодо формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання тощо (Ярошенко, 2016: 20).

Необхідно зауважити, що інноваційне освітнє середовище в закладі вищої освіти – це «система, що забезпечує умови для розвитку особистості як фахівця, реалізацію його творчого потенціалу, удосконалення фахових компетентностей і виражає єдність і взаємозв'язок його структурних компонентів» (Цюняк, 2019). Отже, основним завданням інноваційного середовища вважаємо створення таких умов в ЗВО, які дають можливість якомога

більшій кількості викладачів, студентів у спільній взаємодії розкрити свій творчий потенціал та реалізувати інноваційні ідеї, зокрема беручи участь у розробленні та здійсненні інноваційних проєктів. Створення в освітній організації інноваційного середовища сприяє поширенню пропаганди про значущість розроблення та освоєння педагогічних нововведень, використання нових методик та технологій у практиці навчання.

Третє місце у ранжованому списку педагогічних умов підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної діяльності посила умова *«насичення змісту підготовки майбутніх педагогів професійного навчання інноваційним складником»*.

Насичення змісту професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання обґрунтовуємо метою освіти щодо підготовки фахівців, здатних застосовувати новітні форми, методи, прийоми та засоби навчання, інноваційні педагогічні технології, зафіксовану в професійному стандарті педагога професійного навчання (Про затвердження професійного стандарту, 2020) та Концепції розвитку педагогічної освіти (Концепція розвитку педагогічної освіти, 2018).

Реалізація цієї умови передбачає розроблення інтегрованих навчально-методичних комплексів до навчальних дисциплін циклу фахової підготовки з метою насичення (збагачення) змісту фахової підготовки знаннями щодо створення, оцінювання, освоєння і застосування педагогічних інновацій, збалансованого поєднання комплексу предметно-галузевих (спеціальних), методичних, методологічних знань, спеціальних теоретичних знань з педагогічної інноватики. Проведений аналіз змісту ОПП виявив, що сучасний стан професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання не може повною мірою задовольняти вимоги, визначені у Національній рамці кваліфікацій, щодо здатності випускників бакалаврату здійснювати інноваційну діяльність у професійній роботі та застосовувати інноваційні підходи. Педагогічні навчальні дисципліни, що відображені у навчальних планах підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, мають певний потенціал у формуванні їхньої інноваційної компетентності, оскільки стосуються лише окремих аспектів інноваційної діяльності майбутніх педагогів. Це, зокрема, такі навчальні дисципліни: *«Педагогіка»*, *«Педагогічна майстерність»*, *«Теорія і методика навчання в ЗФПО»* (*«Теорія і методика професійної освіти»*), *«Основи наукових досліджень»*, *«Інформаційні технології в освіті»* (*Інформатика та інфор-*

маційно комунікаційні технології», *«Інформатика та інформаційно-комунікаційні технології»*, *«Цифрові технології в освітньому процесі»*, *«Технологія критичного мислення»*, *«Сучасні ІТ та мультимедіа в освіті»*, *«Цифрові технології та засоби навчання»*, *«Технології штучного інтелекту»*, *«Smart-технології в освіті»*, *«Технології особистісного зростання та навчання»*, *«Основи інженерно-педагогічної творчості»*, *«STEM-практики в освіті»*, *«Освітні та креативні технології у професійній діяльності»*.

Реалізація освітнього компонента науково-методичної системи підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної діяльності передбачає внесення до навчального плану нормативної дисципліни *«Інновації в освіті»*, яка складається з таких змістових модулів: «Педагогічна інноватика. Теоретичні основи педагогічних технологій»; «Види інноваційних освітніх технологій». Викладання означеної дисципліни здійснюється з активним застосуванням сучасних інноваційних форм і технологій навчання (проектно-організованих, практико- та проблемно-орієнтованих), а також залучення майбутніх педагогів професійного навчання до різноманітних освітніх заходів: організаційно-діяльнісних та рольових ігор, тренінгів, вебінарів, майстер-класів, воркшопів, онлайн-курсу *«Основи формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання»* у позанавчальний час.

Для забезпечення означеної умови також потрібно посилити практичне спрямування професійно-орієнтованих дисциплін і вдосконалити зміст виробничих практик у контексті збагачення його інноваційним складником. Щоб підготувати професійно компетентних фахівців нового покоління, слід максимально наблизити умови навчання у закладах вищої освіти до реальної професійної діяльності.

Створення інноваційного освітнього середовища в закладах вищої педагогічної освіти та насичення змісту підготовки майбутніх педагогів професійного навчання інноваційним складником є підґрунтям для конструювання четвертої педагогічної умови – *впровадження інноваційних технологій у підготовку фахівців*, якій група експертів надала четвертий ранг.

Впровадження інноваційних технологій в освітній процес є результатом швидкої «діджиталізації» освітньої сфери та спрямоване на впровадження нових або удосконалення існуючих технологій здійснення освітньої діяльності, кінцевою метою якого є підвищення якості надання освітніх послуг» (Курок, 2022: 224).

Аналіз досліджень, присвячених застосуванню інноваційних технологій, свідчить про значний інтерес до цієї теми серед науковців. Учені, досліджуючи інноваційні підходи до підготовки педагогів для впровадження сучасних освітніх технологій, вважають, що «завдання викладачів закладів вищої освіти – урізноманітнити способи і методи проведення уроків, запровадити інтерактивне навчання, проєктні технології, бізнес-рольовий менеджмент, використовувати нові технології тестового контролю, навчати вирішення проблемних виробничих ситуацій» (Паска, Мойсеєнко, Шапка, 2024).

У процесі підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності особливу увагу варто приділяти сучасним освітнім технологіям, які базуються на принципах особистісно-зорієнтованого навчання (інтерактивне навчання, проєктна технологія, розвивальні методи навчання). Інтерактивне навчання містить у собі моделювання реальних життєвих ситуацій, активне використання рольових ігор, а також спільний пошук рішень різноманітних проблем, що детермінує стимулювання внутрішньої мотивації студентів, створення обстановки успіху і сприяє позитивному навчальному досвіду.

Інтерактивні технології («коло ідей», «мікрофон», «мозковий штурм», «експрес-опитування», метод «прес», «акваріум», різноманітні рольові ігри, дискусії тощо) детально описані в численних наукових роботах як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Сучасними трендами цифровізації у вищій освіті стали електронне навчання, відеонавчання, технології блокчейну, гейміфікація, аналіз великих даних (Big Data), застосування штучного інтелекту, а також вірту-

альна та доповнена реальність, соціальні мережі. Одним зі значущих методів інтеграції інновацій в освітній процес є організація змішаного навчання, яке гармонійно поєднує традиційні аудиторні заняття з дистанційним навчанням (Гуцол, Чурпій, Куравська, 2024).

Мета впровадження цієї пріоритетної педагогічної умови полягає в оновленні освітнього процесу та впровадженні новацій у традиційну систему навчання, зокрема для покращення якості навчальних результатів. Такий підхід до організації професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання уможливорює створення атмосфери, яка сприяє професійній зрілості, перетворюючи студентів не лише на суб'єктів пізнання, але й на активних учасників свого професійного та особистісного розвитку.

Висновки. Таким чином, виокремлення педагогічних умов підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності базується на тому, що їх практична реалізація сприяє розкриттю творчого потенціалу студентів, урахуванню їхніх інтересів, здібностей і можливостей, а також розвитку їх суб'єктної позиції. Це створює основу для ефективної підготовки педагогів професійного навчання до інноваційної педагогічної діяльності, заохочує студентів до вільного висловлювання думок, самостійного та дивергентного мислення, розвиває почуття відповідальності і підвищує їхню впевненість у власних силах.

Перспективами подальших наукових розвідок є розроблення методики реалізації та перевірка ефективності виокремлених педагогічних умов під час дослідно-експериментальної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуцол М. І., Чурпій І. К., Куравська Ю. С. Впровадження інноваційних технологій у вищу освіту України в контексті глобальних змін. *Педагогічна Академія: наукові записки*. Вип. 11. 2024. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13869024>
2. Загородній С. П. Розвиток у керівників загальноосвітніх навчальних закладів інноваційної компетентності у системі післядипломної освіти: дис... кан. пед. наук: 13.00.04 / Вінницька академія неперервної освіти, Вінниця, 2017. 213 с.
3. Кабиш М. . Педагогічні умови розвитку педагогічної майстерності викладачів загальноосвітніх дисциплін. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. Вип. 4. 2022. С. 69–78. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2022-4-69-78>
4. Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-educationalnoyi-osviti>
5. Курок В. П., Литвинова Н. В. Професійна компетентність майбутніх педагогів професійного навчання будівельного профілю: теорія і практика формування в процесі виробничої практики: монографія. Суми: Вінниченко М. Д., 2019. 252 с.
6. Курок Р. Розвиток правової компетентності педагогічних працівників економічних коледжів: теорія і методика: монографія. Київ: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 422 с.
7. Курок В. Мотивація учіння як провідний чинник пізнавальної активності студентів у ВНЗ [Електронний ресурс]. *Молодь і ринок*. 2015. № 2. С. 53–56.
8. Лавринюк О., Кириченко В. Мотивація до навчальної діяльності: аналіз сучасних теорій. *Журнал соціальної та практичної психології*. № 1. 2023. С. 34–39.

9. Ляшенко К. І. Формування інноваційної компетентності в процесі підготовки майбутнього вчителя початкових класів у педагогічному коледжі : дис. ... д-ра філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава, 2022. 232 с.
10. Паска Т. В., Мойсеєнко І. М., Шапка І. В. Інноваційні підходи до підготовки педагогів для впровадження сучасних освітніх технологій та стимулювання творчості у здобувачів освіти в Україні. *Академічні візії*. Вип. 29. 2024. С. 1–13.
11. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підручник. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2011. 360 с.
12. Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання». Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Наказ від 20 червня 2020 року № 1182. <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568>.
13. Цюняк О. П., Інноваційне освітнє середовище як чинник професійного ставлення майбутніх магістрів початкової освіти. *Теорія і методика професійної освіти*, 2019. Випуск 14. Т. 1. С. 175–178.
14. Шиман І. А. Формування інноваційної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у професійній підготовці: дис. ...доктора філософії. Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, 2023. 192 с.
15. Ярошенко О. Г. Освітнє середовище науково-дослідницької діяльності в університеті: сучасні виклики. Концепція та методологія реалізації науково-дослідницької діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу університетів : монографія / за ред. О. Г. Ярошенко. Київ, 2016. С. 6–26.

REFERENCES

1. Hutsol M. I., Churpii I. K., Kuravska Yu. S. (2024) Vprovadzhenia innovatsiinykh tekhnolohii u vyshchu osvitu Ukrainy v konteksti hlobalnykh zmin [I believe Ukraine will benefit from the advancement of innovative technologies in the context of global changes]. *Pedahohichna Akademiia: naukovy zapysky*. Vyp. 11. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13869024>. [in Ukrainian.].
2. Zahorodnii S. P. (2017) Rozvytok u kerivnykiv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv innovatsiinoi kompetentnosti u systemi pisliadyplomnoi osvity [Development of the initial foundations of innovative competence in the postgraduate education system among cerebral specialists]: dys... kan. ped. nauk: 13.00.04 / Vinnytska akademiia neperervnoi osvity, Vinnytsia, 213 p. [in Ukrainian.].
3. Kabysh M. (2022) Pedahohichni umovy rozvytku pedahohichnoi maisternosti vykladachiv zahalnoosvitnikh dystsyplin [Pedagogical minds and the development of pedagogical mastery of scientists from international disciplines]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: «Pedahohichni nauky»*. Vyp.4. Pp. 69-78. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2022-4-69-78>. [in Ukrainian.].
4. Kontsepsiia rozvytku pedahohichnoi osvity [Concept of development of pedagogical awareness]. URL: <https://m.on.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-edagogichnoyi-osvita>. [in Ukrainian.].
5. Kurok V. P., Lytvynova N. V. (2019) Profesiina kompetentnist maibutnykh pedahohiv profesiinoho navchannia budivelnoho profilu: teoriia i praktyka formuvannia v protsesi vyrobnychoi praktyky: monohrafiia [Professional competence of future teachers in the professional teaching of the educational profile: theory and practice, formed in the process of professional practice: monograph]. Sumy: Vinnychenko M. D. 252 p. [in Ukrainian.].
6. Kurok R. (2022) Rozvytok pravovoi kompetentnosti pedahohichnykh pratsivnykiv ekonomichnykh koledzhiv: teoriia i metodyka: monohrafiia [Development of legal competence of pedagogical practitioners of economic colleges: theory and methodology: monograph]. Kyiv: TOV «TsP «KOMPRYNT». 422 p. [in Ukrainian.].
7. Kurok V. (2015) Motyvatsiia uchinnia yak providnyi chynnyk piznavalnoi aktyvnosti studentiv u VNZ [Motivation of the student as a guide to the cognitive activity of students at VNZ]. [Elektronnyi resurs]. *Molod i rynek*. No 2. Pp. 53-56. [in Ukrainian.].
8. Lavryniuk O., Kyrychenko V. (2023) Motyvatsiia do navchalnoi diialnosti: analiz suchasnykh teorii [Motivation before initial activity: analysis of current theories]. *Zhurnal sotsialnoi ta praktychnoi psykholohii*. No 1. Pp. 34-39. [in Ukrainian.].
9. Liashenko K. I. (2022) Formuvannia innovatsiinoi kompetentnosti v protsesi pidhotovky maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv u pedahohichnomu koledzhi [Formation of innovative competence in the process of preparing a future teacher of primary classes at the Pedagogical College]: dys. ... d-ra filosofii za spetsialnistiu 011 Osvitni, pedahohichni nauky. Derzhavnyi zaklad «Luhanskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka». Poltava. 232 p. [in Ukrainian.].
10. Paska T. V., Moiseienko I. M., Shapka I. V. (2024) Innovatsiini pidkhody do pidhotovky pedahohiv dlia vprovadzhenia suchasnykh osvitnikh tekhnolohii ta stymuliuвання tvorchosti u zdobuvachiv osvity v Ukraini [Innovative approaches to teacher training for the promotion of current lighting technologies and stimulation of creativity among educational teachers in Ukraine]. *Akademichni vizii*. Vyp. 29. Pp. 1-13. [in Ukrainian.].
11. Podoliak L.H., Yurchenko V.I. (2011) Psykholohiia vyshchoi shkoly: pidruchnyk [Psychology of the Secondary School: Handyman]. 3-tie vyd., vypr. i dop. Kyiv: Karavela, 360 p. [in Ukrainian.].
12. Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu "Pedahoh profesiinoho navchannia". Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy [About the approval of the professional standard "Teacher of professional skills." Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine]. Nakaz vid 20 chervnia 2020 roku № 1182. <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568>. [in Ukrainian.].

13. Tsiuniak O. P. (2019) Innovatsiine osvittie seredovyshe yak chynnyk profesiinoho stavlennia maibutnikh mahistriv pochatkovoï osvity [The middle school will be innovatively illuminated as an official of the professional education of future masters of primary education]. *Teoriia i metodyka profesiinoï osvity*, Vyp. 14. T. 1. Pp. 175-178. [in Ukrainian].

14. Shyman I. A. (2023) Formuvannia innovatsiinoï kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u profesiinii pidhotovtsi [Formation of innovative competence of future music teachers in professional training]: dys. ... doktora filosofii. Derzhavnyi zaklad «Pivdennoukrainskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni K. D. Ushynskoho». Odesa. 192 p. [in Ukrainian].

15. Yaroshenko O. H. (2016) Osvittie seredovyshe naukovo-doslidnytskoi diialnosti v universyteti: suchasni vyklyky [Highlighting the middle of scientific and research activities at the university: daily news]. *Kontsepsiia ta metodolohiia realizatsii naukovo-doslidnytskoi diialnosti subiektiv navchalno-vykhovnoho protsesu universytetiv* : monohrafiia / za red. O. H. Yaroshenko. Kyiv. Pp. 6-26. [in Ukrainian].